

Departament Oświaty i Wychowania

plac Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin, tel.: +48 81 466 2020, fax: +48 81 466 2021
ePUAP: /UMLublin/SkrytkaESP, e-mail: zastepcy.prezydenta2@lublin.eu, www.um.lublin.eu

OR-ZU-II.0003.1.79.2023

Lublin, 19 czerwca 2023 r.

Pani
Maja Zaborowska
Radna Rady Miasta Lublin
za pośrednictwem
Pana
Jarosława Pakuły
Przewodniczącego Rady Miasta Lublin

Do sprawy: BRM-II.0003.1.79.2023

Odpowiadając na interpelację Pani Radnej z dnia 6 czerwca 2023 r. w sprawie przeznaczenia środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na wdrożenie i funkcjonowanie systemu RESQL w lubelskich szkołach informuję, iż zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, 240 i 803), dalej „ustawy”, prowadzenie działań związanych w szczególności z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin i realizowane jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Aktualnie na terenie miasta Lublin kwestie te uregulowane zostały w uchwale nr 1139/XXXVII/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin na lata 2022-2023, dalej Programu. Realizacja zadań Programu finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, natomiast formalną podstawę wydatkowania tych środków na realizację poszczególnych działań stanowi enumeratywny katalog zadań określony w ustawie i doprecyzowany szczegółowo w Programie, uwzględniającym ponadto cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zdefiniowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642). W sposób jednoznaczny kwestia ta została uregulowana w art. 18² ustawy, zgodnie z którym środki finansowe z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydatkowane mogą być tylko i wyłącznie na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przez co należy rozumieć realizację zadań z nich wynikających,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

W tym miejscu należy wspomnieć jeszcze o kolejnym określonym w ustawie źródle pozyskiwania środków finansowych, a mianowicie uregulowanych w art. 9² ustawy wpływach

z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. „małpek”. Jednak i w tym przypadku w art. 9³ ust. 4 ustawy w sposób kategoriyczny zdefiniowano możliwość przeznaczenia tych środków tylko i wyłącznie na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, co w praktyce przekłada się na realizację wyżej wymienionych zadań.

Do katalogu wyżej wymienionych zadań zalicza się między innymi udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, co umożliwi realizację oraz finansowanie różnorodnych działań skierowanych do osób borykających się z tym problemem. Należy podkreślić, że na gruncie obowiązujących przepisów prawa oraz wieloletniej praktyki w tym zakresie beneficjentami działań tego rodzaju mogą być osoby doświadczające przemocy w rodzinie w związku z istniejącym problemem alkoholowym, stanowiącym niejako „podłoże” występowania tego skrajnie negatywnego zjawiska. Przesłanki te, a więc występowanie zjawiska przemocy w rodzinie (docelowo, po planowanej zmianie przepisów definiowanej jako przemoc domowa) skorelowanego dodatkowo z problemem alkoholowym stanowią zatem podstawowe i jedyne kryteria realizacji działań w tym zakresie finansowanych z wyżej wymienionych środków. Zarówno przepisy cytowanej ustawy, jak i uchwały nie przewidują możliwości prowadzenia działań dotyczących zjawiska tzw. „przemocy rówieśniczej” niezależnie od miejsca jego występowania, w tym przypadku placówek oświatowych, uwarunkowań środowiskowych, cech osobniczych, itp. Warto zaznaczyć, że problematyka przemocy rówieśniczej pojawia się niekiedy w ramach tzw. rekomendowanych programów profilaktycznych, np. „Archipelag Skarbów”, których realizacja może być finansowana ze środków Programu, należy jednak zwrócić uwagę, że stanowi ona jednak tylko jeden z wielu elementów składowych treści merytorycznej przywołanego programu, co wynika z jego specyfiki jako programu profilaktyki uniwersalnej, mającego charakter prewencyjny, zapobiegawczy. Zagadnienie przeciwdziałania przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy rówieśniczej, uwzględnione zostało natomiast powszechnie w ramach programów wychowawczo-profilaktycznych opracowywanych i realizowanych obligatoryjnie w szkołach i placówkach oświatowych, co wydaje się najskuteczniejszą metodą prowadzenia oddziaływań w tym zakresie.

Mając na względzie powyższe okoliczności oraz regulacje prawne brak jest formalnych i merytorycznych podstaw umożliwiających przeznaczenie wyżej wymienionych środków finansowych na określone w interpelacji wdrożenie i funkcjonowanie systemu RESQL w lubelskich placówkach oświatowych.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż na gruncie znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984), które wprowadziły minimalny standard zatrudnienia nauczycieli specjalistów, od dnia 1 września 2022 r. każda szkoła i przedszkole prowadzone przez miasto Lublin, obowiązkowo zatrudnia psychologa i pedagoga specjalnego, którzy między innymi realizują zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zastępca Prezydenta

Mariusz Banach

(dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym)